

ANETTE FOSSE

FORBIFARTEN

STILLING FASTLEGE OG SYKEHJEMSLEGE ARBEIDSSTED ØVERMO LEGESENTER, GRUBEN SYKEHJEM OG YTTEREN SYKEHJEM, MO I RANA

Hva bør folk vite om deg før de leser intervjuet?

Født i Oslo, studert i Bergen og Trondheim, turnus i Bodø, bofast i Mo i Rana med mann og barn siden 1991, styremedlem i NSAM 1994–1999. Sentralstyremedlem i Legeforeningen jan-2000 til jeg trakk meg i protest 31/1-03.

Når skjønte du at du var blitt lege?

Jeg husker ikke når jeg skjønte at jeg *var blitt* lege, men jeg husker veldig godt når jeg skjønte at jeg *skulle bli* lege: Jeg var fem år gammel, og hørte den voksne sønnen til dagmamman min fortelle om sitt arbeid som nyutdannet lege i Afrika – det hørtes spennende ut! Siden da var jeg fast bestemt på at det var lege jeg skulle bli, bare avbrutt av et kort sidesprang i ungdomsskolen da jeg mente at jeg måtte bli lærer for å vise dem hvordan det burde gjøres. Det var nok bra for både skoleverket og meg selv at jeg fant tilbake til mitt opprinnelige yrkesvalg...

Hva gir deg mest glede i jobben?

Kontakten med pasientene over tid, og privilegiet det er å få innblikk i så mange sider av livet på godt og vondt.

Hva er det lureste knepet du har gjort for å få en bedre hverdag?

Jeg prøver å finne en passe balanse mellom pasientrettet arbeid og faglig, politisk engasjement. Som det framkommer av svaret på siste spørsmål i dette intervjuet, har jeg kanskje ikke helt funnet den balansen enda, men jeg tror jeg er på rett spor... kanskje?

Når synes du at du gjør viktig legearbeid?

Jeg opplever at den jobben jeg og andre allmennleger gjør er viktig i smått og stort, fra å sy sår til å delta i den altomfattende følgeprosessen rundt en kreftpasient som ønsker å dø hjemme.

Når lo du på jobben sist?

Jeg ler hver dag, tror jeg, både med pasientene og med medarbeidere og kolleger.

Hvilket ord i den medisinske hverdagen er du mest lei? Hvorfor?

Produksjon. Og det er ikke engang et medisinsk uttrykk! Men det har invadert vår medisinske hverdag som et sterkt og tydelig uttrykk for en fremmedgjørende språkbruk, og symboliserer en tenkemåte og en organisering som bryter ned våre legeetiske normer til fordel for økonomisk tankegang. Det er farlig!

Hva ville du gjøre annerledes hvis du startet en ny praksis/ i en ny jobb?

En mer nærværende og systematisk oppfølging av medarbeidere og drift av legesenteret enn det jeg greier i dag kunne nok vært på sin plass. Og mer tid til faglig oppdatering for oss alle. Men jeg trenger ikke (og ønsker ikke) å starte ny praksis for å ville dette!

Hva er stikkordene for din favorittpasient?

For et spørsmål!? Det er jo mangfoldet blant pasientene som er spenningen. Jeg har ingen favorittpasient!

Hva gjør du om fem år?

Jobber – som nå – på Øvermo Legesenter og er sykehjemslege, driver sikkert med diverse helsepolitiske greier, eller kanskje jeg har gitt meg i kast med et ørlite prosjekt av et eller annet slag på si?

Hvilken person i norsk helsevesen kunne du tenkt deg å bli stående fast i skiheisen med? Og hvorfor?

Her kunne jeg selvsagt ha svart for eksempel Olav Helge Førde, styreleder i Helse Nord. Han er i utgangspunktet samfunnsmedisiner, men trenger nå å få et spark eller to på

leggen for å minnes om at ryddige omstillingsprosesser trenger tid, og at knefall for sykehusspesialistenes behov for kvistspesialisering med dramatiske følger for lokalsykehusene ikke er god samfunnsmedisin. Men jeg vil heller svare at jeg ønsker å bli sittende fast i skiheisen sammen med min gode kollega på Øvermo Legesenter, Irene Fosheim. Da skulle vi delt den flasken med vin som vi hadde med i sekken, og snakket om alt vi ikke rekker å snakke om i en travel hverdag. Håper heisstansen varer riktig lenge!

Du er helseminister for én dag – hvilke to oppgaver ville du løse først?

Jeg ville ha sikret forskning og videre-/etterutdanning i helsevesenet slik at ikke legemiddelindustrien fikk være premissleverandør for hvilken kunnskap vi finner og bruker. Og jeg ville straks ha redusert stykkprisfinansiering av helsevesenet til et minimum. Stykkprissystemet bidrar til en gradvis ødeleggelse av legeetiske normer til fordel for økonomisk inntjening, det virker sterkt medikaliserende og er dermed farlig for folkehelsen.

Hva ønsker du mer av i Utposten?

Utposten er et flott tidsskrift!

Hva blir bedre i primærmedisinen i fremtiden?

Forutsetningen for at noe skal bli bedre, er at vi baserer vår yrkesutøvelse på faglighet og samfunnsbevissthet. Da kan det fortsatt være interessant å være allmennlege.

Hva håper du at du skal gjøre før du blir gammel?

Jeg håper at jeg rekker å bli gammel! Jeg håper å se barna mine vokse opp til harmoniske, deltakende mennesker. Og jeg håper det går an å jobbe som allmennpraktiker lenge, lenge uten å bli lei. Og så vil jeg reise til Cap Verde sammen med mannen min for å danse til musikken der!

Ønsker dine venner at du skal bli mer rampete eller mer skikkelig?

Spørsmålet ble forelagt mannen min, og han svarte prompte: Vi ønsker at du skal være mer hjemme!